

LIETUVOS SVEIKATOS MOKSLŲ UNIVERSITETAS

PATVIRTINTA
Kauno medicinos universiteto
Senato 2008 m. balandžio 4 d.
Nutarimu Nr. 30-07-02

ATNAUJINTA
2013 m. gruodžio 20 d.

FARMACINĖ RŪPYBA

STUDIJŲ DALYKO PAVADINIMAS

Dalyko programos koordinatorius:

Vaistų technologijos ir socialinės farmacijos katedra, dr. Vaidas Skyrius
padalinio pavadinimas, vadovo pedagoginis vardas, mokslo laipsnis, vardas, pavardė parašas

Padaliniai, dalyvaujantys dalyko programoje:

Vaistų technologijos ir socialinės farmacijos katedra, vadovė prof. dr. Jurga Bernatoniene
padalinio pavadinimas, vadovo pedagoginis vardas, mokslo laipsnis, vardas, pavardė parašas

Kaunas, 2013

Dalyko programos duomenys

Mokslų sritis	Medicinos ir sveikatos mokslai
Mokslo kryptis (kodas)	Farmacija – M 003
Dalyko pavadinimas	Farmacinė rūpyba
Programos apimtis	160 val. (6 ECTS kreditai)
Paskaitos	40 val.
Seminarai	40 val.
Savarankiškas darbas	80 val.

Dalyko programos rengimo grupė

Eil. Nr.	Pedagoginis vardas, vardas, pavardė	Pareigos	Telefonas (darbo)	Elektroninio pašto adresas
1	Doc. Raimondas Radžiūnas	docentas	387927	raimondas.radziunas@lsmuni.lt
2	Dr. Vaidas Skyrius	lektorius	387927	vaidas.skyrius@lsmuni.lt

Dalyko programos aprašas:

1. Dalyko programos poreikis

Doktorantūros programa “Farmacinė rūpyba” yra skirta doktorantams, kurių studijos yra priskiriamos Farmacijos krypties. Ši programa yra skirta padėti doktorantams įgyti papildomų žinių, reikalingų farmacinės rūpybos elementų praktiniam įdiegimui visuomenės vaistinių veikloje ir organizacinių procesų optimizavimui. Pastaraisiais metais Europos šalių vaistininkai vis daugiau dėmesio skiria klinicinei farmacijai, nepageidaujamoms reakcijoms, vaistų tarpusavio sąveikoms. Kaip prioritetinis vaistinininko darbo tikslas įvardijamas siekis apsaugoti pacientą nuo nepageidaujamų vaisto sukeltų reiškinių ir vaistų vartojimo problemų. Visuomenės vaistinėse dirbantys vaistininkai konsultuoja pacientus apie vaistų vartojimo ypatumus, suteikia farmacinės paslaugas, bendradarbiauja sveikatos priežiūros specialistais, skatina sveikatingumą, padeda pacientui išvengti ligos, stebi ir užtikrina, kad suteikiamos farmacinės paslaugos būtų saugios, kokybiškos ir efektyvios. Vaistininkas suteikia ne tik tas farmacinės paslaugas, kurios tiesiogiai susijusios su vaisto išdavimu pacientui bet ir optimizuoja saugią ir efektyvią terapijos eigą. Visi šie procesai turi būti kompetentingai valdomi, praktikoje taikant farmacinės rūpybos principus. Programa “Farmacinė rūpyba” yra svarbi doktorantams, kurie universitetinių studijų metu studijavo farmaciją. Ši programa doktorantams padės išmokyti, kaip diegiant farmacinės rūpybos principus racionaliai naudoti sukauptas profesines žinias ir mokslinę informaciją, kaip tobulinti bendravimo ir paciento konsultavimo įgūdžius, kaip racionaliai išnaudoti personalo išteklius, duomenų rinkimo sistemas, dokumentaciją, farmacinės informacijos perdavimą, materialinius resursus, įrangą, užtikrinti kokybės politikos ir procedūrų įgyvendinimą. Programos studijų metodai ugdydys doktorantų įgūdžius, kurie būtini būsimai mokslinei veiklai, pvz., mokslinių straipsnių analizei bei kūrimui. Programa glaudžiai siejasi su kitomis farmacijos krypties dalykų programomis.

2. Dalyko programos tikslai

Programos „Farmacinė rūpyba“ tikslas yra suteikti papildomų žinių, susijusių su farmacinės rūpybos elementų praktinio diegimo proceso optimizavimu, leidžiančiu pagerinti vaistinėje pacientams teikiamų farmacinių paslaugų kokybę. Programos dalys yra skirtos:

1. Susipažinti su Lietuvos ir Europos šalių vaistinių veiklos ypatumais ir teisiniu reglamentavimu;
2. Susipažinti su vaistų suvartojimu ir vaistinės prekių asortimento formavimo ypatumais;
3. Išmokyti taikyti kokybės vadybos principus vaistinės veikloje;
4. Susipažinti su informacinių sistemų ir programinės įrangos pritaikymo galimybėmis kuriant ir atnaujinant paciento medicininius įrašus bei dokumentuojant vaistininko profesinius veiksmus;
5. Išmokyti sudaryti palankias sąlygas vaistų vartojimo problemų identifikavimui, farmacinių paslaugų pristatymui pacientams bei tinkamai organizuoti farmacinę rūpybos paslaugų teikimą.

Programa „Farmacinė rūpyba“ glaudžiai siejasi su kitomis farmacijos krypties dalykų programomis „Socialinė farmacija“, „Farmakoeconomika“, „Geros vaistinės praktikos diegimas vaistinėse“. Programa „Socialinė farmacija“ yra skirta apžvelgti farmacijos istorinių šaltinių klasifikavimą, analizę ir interpretavimą; išanalizuoti farmacijos įstatyminės bazės kūrimosi raidą Europoje ir Lietuvoje, apžvelgti pagrindines farmacijos mokslo vystymosi raidos kryptis, analizuoti socialinės farmacijos vystymosi tendencijas bei informacinių sistemų farmacijoje kūrimu bei panaudojimu, susipažinti su farmacijos mokslo ir praktikos vystymosi tendencijomis pasaulyje, apžvelgti farmacinių paslaugų kokybės valdymo sistemas pasaulinėje praktikoje. Programa „Farmakoeconomika“ yra skirta klausimų, susijusių vaistinių preparatų vartojimo įvairiems susirgimams gydyti efektyvumu, nauda, tinkamumu ir tikslingumu. Programoje „Geros vaistinės praktikos diegimas vaistinėse“ nagrinėjami klausimai, susiję su vaistininko teikiamų paslaugų visuomenės vaistinėse standartizavimu, tobulinimu, kontrole, valdymu, naujausių reikalavimų vaistininko praktikai pritaikymu kasdieninėje farmacijos praktikoje.

3. Dalyko programos sandara, turinys ir studijų metodai

Programos turinys

Farmacinė rūpyba yra gydymo proceso valdymas, kuris reikalauja keisti tradicinį vaistininko požiūrį į farmacinio darbo organizavimą bei pritaikyti vaistinės patalpas bei įrangą farmacinės rūpybos paslaugų teikimui. Profesionaliam farmacinės rūpybos paslaugų teikimui vaistininkas turi pasinaudoti savo profesinėmis žiniomis, bendravimo įgūdžiais, vaistinės personalo pagalba, duomenų rinkimo sistemomis, vaistinės įranga bei įdiegti kokybės valdymo sistemą. Vaistininkas turi išmokyti padėti pacientui išvengti galimos vaistų vartojimo problemos, teisingai ją identifikuoti ir profesionaliai išspręsti. Šiame procese vaistininkas turi bendradarbiauti su pacientu, sveikatos priežiūros specialistais, stebėti ir užtikrinti, kad suteikiamos farmacinės paslaugos būtų saugios, kokybiškos ir efektyvios. Programa skirta doktorantams supažindinti su vaistinės darbo organizavimo pakeitimais, leidžiančiais optimaliai gerinti paciento sveikatos kokybę bei siekti teigiamų klinikinių rezultatų minimaliomis ekonominėmis sąnaudomis.

Studijų metodai ir apimtis

Užsiėmimo forma	Apimtis val. / %
Teorinė dalis. Paskaitos	40 (25 %)
Teorinė - praktinė dalis. Seminarai, praktinės visuomenės vaistinės veiklos elementų analizė, farmacinių paslaugų kokybės vertinimo kriterijų apžvalga ir paslaugų kokybės tobulinimo galimybių interpretacijos pristatymas.	40 (25 %)
Individualus savarankiškas darbas: a) pasiruošimas seminarams; b) literatūros paieška duomenų bazėse; c) literatūros duomenų analizė; d) duomenų rinkimas visuomenės vaistinėse; e) pasirengimas aptarti ir pristatyti apibendrintus duomenis.	80 (50 %)
Žinių patikrinimas (egzaminas)	
Iš viso	160

TEORINĖ DALIS

Eil. Nr.	Paskaitos pavadinimas	Trukmė	Dėstytojas
1.	Vaistinių veiklos ypatumai Europos Sąjungos šalyse. Vaistinių veiklos teisinė aplinka, sveikatos sistemų ir farmacijos specialistų darbo organizavimo ypatumai.	2 val.	Doc. Algirdas Baranauskas
2.	Farmacinės veiklos visuomenės vaistinėje teisinis reglamentavimas Lietuvoje. Teisės aktų, reglamentuojančių profesinę vaistininko veiklą visuomenės vaistinėje, apžvalga.	2 val.	Prof. Arūnas Savickas
3.	Vaistinių preparatų suvartojimo apžvalga. Vaistinių preparatų pardavimų Lietuvos vaistų rinkoje analizė ir farmacinės rūpybos profesinių tikslų identifikavimas.	2 val.	Doc. Raimondas Radžiūnas
4.	Informacinės technologijos vaistininko praktikoje. Programinės įrangos poreikio analizė ir praktinio panaudojimo galimybių apžvalga.	2 val.	Dr. Vaidas Skyrius
5.	Vaistinės prekių asortimentas ir jo formavimo ypatumai. Vaistinės prekių asortimentas ir jo pritaikymas farmacinės rūpybos paslaugų teikimui.	2 val.	Doc. Algirdas Baranauskas
6.	Farmacinės rūpybos samprata. Farmacinės rūpybos apibrėžimas, tikslai, kompleksinio farmacinės rūpybos elementų įgyvendinimo principai.	2 val.	Dr. Vaidas Skyrius
7.	Minesotos projekto rezultatų apžvalga.	2 val.	Doc. Jonas Grincevičius

	Farmacinės rūpybos projekto organizavimas, tyrimo metodika, rezultatai, projekto įtaka pasaulinei farmacinių paslaugų kokybės tobulinimo raidai.		
8.	Vaistinininko ir gydytojo bendradarbiavimo perspektyvų apžvalga. Vaistinininko profesinio parengimo ypatumai, podiplominės studijos ir jų įtaka profesinių žinių pritaikymui farmakoterapijoje. Kada vaistinininkas ir gydytojas gydymo procese kalbės ta pačia profesine kalba, kaip lygiaverčiai partneriai?	2 val.	Prof. Arūnas Savickas
9.	Farmacinių paslaugų rinkodara. Paslaugų rinkodaros samprata, rinkodaros priemonių parinkimas, rinkodaros priemonių įtaka paslaugų prieinamumui.	2 val.	Dr. Vaidas Skyrius
10.	Kokybės sistema visuomenės vaistinėje. ISO standartai, kokybės vadovas, procedūros bei kiti vaistinininko veiklos kokybę užtikrinantys dokumentai.	2 val.	Doc. Raimondas Radžiūnas
11.	Vaistinės įrangos modifikavimas farmacinės rūpybos paslaugų teikimui. Vaistinės oficinios pertvarkymas. Konsultacijos konfidencialumą užtikrinančios priemonės. Vaistinės klientų (pacientų) srautų valdymas.	2 val.	Dr. Vaidas Skyrius
13.	Paciento medicininio įrašo kūrimas ir administravimas. Informacinių sistemų pritaikymas, programos moduliai, informacijos saugojimas ir atnaujinimas.	2 val.	Dr. Vaidas Skyrius
14.	Vaistų vartojimo problemos. Nepageidaujamų būsenų struktūrizavimas bei jų identifikavimo svarba farmacinės rūpybos proceso eigai.	2 val.	Dr. Loreta Kubilienė
15.	Profesinės veiklos dokumentavimas. Pacientų apklausos formos, jų kūrimas ir panaudojimas praktinėje vaistinininko veikloje, duomenų išsaugojimas, perkėlimas į paciento vaistinės medicininį įrašą bei jų archyvavimo ypatumai.	2 val.	Dr. Vaidas Skyrius
16.	Augalinės kilmės vaistiniai preparatai vaistinininko praktikoje. Paciento konsultavimas savigydos atveju, nesunkių sveikatos sutrikimų šalinimas augalinės kilmės vaistiniais preparatais.	2 val.	Dr. Vaidas Skyrius
17.	Farmacinės informacijos teikimas kūdikių ir vaikų susirgimų atvejais. Dažniausiai pasitaikantys kūdikių ir vaikų susirgimai, vaistinininko vaidmuo šių susirgimų prevencijoje ir gydymo procesuose.	2 val.	Doc. Raimondas Radžiūnas
18.	Individualių paciento poreikių tenkinimas ekstemporalios gamybos vaistais.	2 val.	Prof. Arūnas Savickas

	Vaistų gamyba vaistinėje, receptūros apžvalga, eksterporalios gamybos, kaip specifinės farmacinės paslaugos, vystymosi perspektyvos Lietuvos vaistinėse.		
19.	Pažangios terapijos vaistai vaistininko praktikoje. Pažangios terapijos vaistų kūrimas bei vaistininko teikiamos informacijos įtaka maksimalaus farmakoterapinio efekto siekimui.	2 val.	Doc. Jonas Grincevičius
20.	Vaistų ir maisto produktų tarpusavio sąveika. Informacijos teikimas pacientams, išsityjantiems vaistų, kuriuos vartojant gali pasireikšti tarpusavio sąveika su maisto produktais.	2 val.	Doc. Algirdas Baranauskas

Viso 40 val.

TEORINĖ - PRAKTINĖ DALIS

Eil. Nr.	Seminaro temos pavadinimas	Trukmė	Dėstytojas
1.	Geros praktikos farmacijos sistemoje bei jų įtaka maksimalaus farmakoterapinio efekto užtikrinimui. Gera gamybos praktika, gera vaistų platinimo praktika, gera vaistinės praktika. Šių praktikų ypatumai, specifika bei įtaka farmacinės rūpybos procesui vaistinėje.	3 val.	Doc. Algirdas Baranauskas
2.	Visuomenės vaistinės receptūros analizė. Farmacinės rūpybos paslaugų spektro identifikavimas ir potencialių visuomenės vaistinės veiklos kryptių nustatymas.	2 val.	Doc. Algirdas Baranauskas
3.	Visuomenės vaistinės, pritaikytos farmacinės rūpybos paslaugų teikimui, patalpų eksplikacija, įrangos parinkimo bei išdėstymo modeliavimas. Farmacinės rūpybos elementų praktinio įgyvendinimo užtikrinimui reikalingų priemonių parinkimo, jų instaliavimo bei naudojimo galimybių analizė.	3 val.	Prof. Arūnas Savickas
4.	Visuomenės vaistinės kokybės sistema. Kokybės vadovo, procedūrų ir kitų kokybės dokumentų kūrimas.	3 val.	Doc. Raimondas Radžiūnas
5.	Geros vaistinės praktikos reikalavimų integravimas į vaistinės kokybės vadybos sistemą. Profesinę veiklą reglamentuojančių procedūrų kūrimas, kokybės vadybos sistemos įtaka farmacinės veiklos organizavimui.	3 val.	Doc. Raimondas Radžiūnas
6.	Paciento medicininis įrašas. Informacijos apie paciento sveikatos būklę rinkimas, išsaugojimas bei atnaujinimas	3 val.	Dr. Vaidas Skyrius

	vaistinės duomenų bazėje.		
7.	Paciento apklausos formos. Pagalbinių apklausos formų, leidžiančių optimizuoti paciento apklausos procesą, kūrimas.	3 val.	Dr. Vaidas Skyrius
8.	Vaistų vartojimo problemos. Dažniausiai vaistininko praktikoje pasitaikančių vaistų vartojimo problemų identifikavimo įgūdžių ugdymas.	3 val.	Dr. Loreta Kubilienė
9.	Duomenų apie paciento sveikatos būklę rinkimas ir jų vertinimas. Subjektyvi ir objektyvi informacija, jos rinkimo bei vertinimo ypatumų apžvalga.	3 val.	Doc. Jonas Grincevičius
10.	Farmacinės rūpybos paslaugų teikimas bronchine astma sergantiems pacientams. Vaistinės asortimentas, paciento konsultacijos ypatumai, individualaus farmakoterapinio plano modeliavimas, farmakoterapinio efekto monitoringas.	3 val.	Doc. Raimondas Radžiūnas
11.	Farmacinės rūpybos paslaugų teikimas cukriniu diabetu sergantiems pacientams. Vaistinės asortimentas, paciento konsultacijos ypatumai, individualaus farmakoterapinio plano modeliavimas, farmakoterapinio efekto monitoringas.	3 val.	Doc. Jonas Grincevičius
12.	Farmacinės rūpybos paslaugų teikimas per dideliu svoriu besiskundžiantiems pacientams. Vaistinės asortimentas, paciento konsultacijos ypatumai, individualaus farmakoterapinio plano modeliavimas, nemedikamentinio gydymo panaudojimo galimybės, farmakoterapinio efekto monitoringas.	3 val.	Dr. Vaidas Skyrius
13.	Farmacinės rūpybos paslaugų teikimas arterine hipertenzija sergantiems pacientams. Vaistinės asortimentas, paciento konsultacijos ypatumai, individualaus farmakoterapinio plano modeliavimas, farmakoterapinio efekto monitoringas.	3 val.	Doc. Algirdas Baranauskas
14.	Farmacinės rūpybos praktikos vystymo perspektyvų apžvalga. Vaistininko praktikos ir farmacinės rūpybos paslaugų spektro plėtimo galimybės, profesinės kompetencijos ir podiplominio farmacijos specialistų ugdymo perspektyvos.	2 val.	Prof. Arūnas Savickas

Viso

40 val.

SAVARANKIŠKAS DARBAS

Savarankiškas darbas - 80 val.

1. Literatūros, būtinos seminarams pasiruošti, rinkimas ir analizė.

2. Literatūros duomenų analizė, duomenų rinkimas visuomenės vaistinėse.
3. Pasirengimas aptarti ir pristatyti apibendrintus duomenis.
4. Literatūros paieška duomenų bazėse.

4. Dėstytojai

Dalyko programoje dėstysiantys profesoriai:

Vaistų technologijos ir socialinės farmacijos katedros vedėjas, prof. hab. dr., Arūnas Savickas.

Dalyko programoje dėstysiantys docentai:

Vaistų technologijos ir socialinės farmacijos katedros docentas Raimondas Radžiūnas.

Vaistų technologijos ir socialinės farmacijos katedros docentas Algirdas Baranauskas.

Vaistų technologijos ir socialinės farmacijos katedros docentas Jonas Grincevičius.

Vaistų technologijos ir socialinės farmacijos katedros docentė Loreta Kubilienė.

Kiti dalyko programos dėstytojai:

Vaistų technologijos ir socialinės farmacijos katedros lektorius dr., Vaidas Skyrius

REKOMENDUOJAMA LITERATŪRA

Pagrindinė literatūra

Eil. Nr.	Leidinio pavadinimas	Leidinio autorius	Leidimo metai ir leidykla
1.	Pharmaceutical care practice the clinician's guide.	Robert J. Cipolle, Linda M. Strand, Peter C. Morley.	2004, McGraw-Hill Medical
2.	Pharmaceutical Care Practice: The Patient-Centered Approach to Medication Management.	Robert J. Cipolle, Linda M. Strand, Peter C. Morley.	2012, McGraw-Hill Education
2.	Pharmaceutical care practice	Robert J. Cipolle, Linda M. Strand, Peter C. Morley.	1998, McGraw-Hill Education
3.	A practical guide to pharmaceutical care second edition	John P. Rovers, Jay D. Currie, Harry P. Hagel, Randal P. McDonough, Jenelle L. Slobotka	2003, McGraw-Hill Medical
4.	A practical guide to pharmaceutical care second edition: a clinical skills primer	John P. Rovers, Jay D. Currie	2007, McGraw-Hill Medical
5.	Pharmaceutical care: insights from community pharmacists	William N. Tindall, Marsha K. Millonig	2002, CRC Press Inc
6.	Pharmaceutical care made easy: essentials of medicines management in the individual patient	John Sexton, Chris Green, Gareth Nickless	2006, Pharmaceutical Press
7.	Social & behavioural aspects of pharmaceutical care	Nathaniel M. Rickles, Albert I. Wertheimer,	2010, Jones & Bartlett Learning

		Mickey C. Smith	
8.	Validation instruments for community pharmacy. Pharmaceutical Care for Third Millennium	Lilian M. Azzopardi	2000, Haworth Press Inc.
9.	Pharmacists talking with patients (LWW in touch)	Melanie J. Rantucci	2006, Lippincott Williams & Wilkins
10.	Health Promotion for Pharmacists	Alison Blenkinsopp, Rhona Panton, Claire Anderson	1999, Oxford University Press
11.	Pharmacy management	Shane P Desselle, David P. Zgarick	2004, McGraw-Hill Medical
12.	Pharmacy Practice	Kevin M.G. Taylor, Geoffrey Harding	2001, Taylor & Francis Ltd

Papildoma literatūra

1. Remington: The Science and Practice of Pharmacy. 21th edition – 2005. Lippincott Williams & Wilkins USA.
2. Pharmaceutical Practice. Edited by A. J. Winfield, R. M. E. Richards, 1998.
3. Pharmacy Law and Practice. J. Merrills and J. Fisher, 2001.
4. Marketing For Pharmacists David A. Holdford, Washington, 2003.
5. Medicines Management. R. Panton, S. Chapman, 1998.
6. Building a Successful Collaborative Pharmacy Practice: guidelines and tools. Marialice Bennet and Jody Jacobson Wedret. Washington, 2004.
7. Rinkodaros principai. P. Kotler, G. Armstrong, J. Saunders, V. Wong, 2003.
8. Mangiapane S, Schulz M, Muhlig S, Ihle P, Schubert I, Waldmann HC. [Community pharmacy-based pharmaceutical care for asthma patients](#). Ann Pharmacother. 2005 Nov;39(11):1817-22. Epub 2005 Oct 11.
9. Jones EJ, Mackinnon NJ, Tsuyuki RT. [Pharmaceutical care in community pharmacies: practice and research in Canada](#). Ann Pharmacother. 2005 Sep;39(9):1527-33. Epub 2005 Jul 12.
10. Farris KB, Fernandez-Llimos F, Benrimoj SI. [Pharmaceutical care in community pharmacies: practice and research from around the world](#). Ann Pharmacother. 2005 Sep;39(9):1539-41. Epub 2005 Jul 12.
11. Willink DP, Isetts BJ. [Becoming 'indispensable': developing innovative community pharmacy practices](#). J Am Pharm Assoc (Wash DC). 2005 May-Jun;45(3):376-86; quiz 387-9.
12. McLean WM, MacKeigan LD. [When does pharmaceutical care impact health outcomes? A comparison of community pharmacy-based studies of pharmaceutical care for patients with asthma](#). Ann Pharmacother. 2005 Apr;39(4):625-31. Epub 2005 Mar 1.
13. Van Mil JW, Schulz M, Tromp TF. [Pharmaceutical care, European developments in concepts, implementation, teaching, and research: a review](#). Pharm World Sci. 2004 Dec;26(6):303-11.
14. Hepler CD. [Clinical pharmacy, pharmaceutical care, and the quality of drug therapy](#). Pharmacotherapy. 2004 Nov;24(11):1491-8.

15. Kheir NM, van Mil JW, Shaw JP, Sheridan JL. [Health-related quality of life measurement in pharmaceutical care. Targeting an outcome that matters.](#) Pharm World Sci. 2004 Jun;26(3):125-8.
16. Van Mil JW, Westerlund LO, Hersberger KE, Schaefer MA. [Drug-related problem classification systems.](#) Ann Pharmacother. 2004 May;38(5):859-67. Epub 2004 Mar 30.
17. Strand LM, Cipolle RJ, Morley PC, Frakes MJ. [The impact of pharmaceutical care practice on the practitioner and the patient in the ambulatory practice setting: twenty-five years of experience.](#) Curr Pharm Des. 2004;10(31):3987-4001.
18. Martin-Calero MJ, Machuca M, Murillo MD, Cansino J, Gastelurrutia MA, Faus MJ. [Structural process and implementation programs of pharmaceutical care in different countries.](#) Curr Pharm Des. 2004;10(31):3969-85.
19. Berenguer B, La Casa C, de la Matta MJ, Martin-Calero MJ. [Pharmaceutical care: past, present and future.](#) Curr Pharm Des. 2004;10(31):3931-46.
20. Montague T, Cavanaugh S. [Seeking value in pharmaceutical care: balancing quality, access and efficiency.](#) Healthc Pap. 2004;4(3):51-8.
21. Stergachis A, Gardner JS, Anderson MT, Sullivan SD. [Improving pediatric asthma outcomes in the community setting: does pharmaceutical care make a difference?](#) J Am Pharm Assoc (Wash). 2002 Sep-Oct;42(5):743-52.
22. Raybardhan S, Balen RM, Partovi N, Loewen P, Liu G, Jewesson PJ. [Documenting drug-related problems with personal digital assistants in a multisite health system.](#) Am J Health Syst Pharm. 2005 Sep 1;62(17):1782-7.
23. Currie JD, Doucette WR, Kuhle J, Sobotka J Tice AL et-al. [Identification of essential elements in the documentation of pharmacist-provided care.](#) J Am Pharm Assn 2003; 43(1);41-9.
24. Buurma H, De Smet PA, Kruijtbosch M, Egberts AC. [Disease and intolerability documentation in electronic patient records.](#) Ann Pharmacother. 2005 Oct;39(10):1640-6. Epub 2005 Sep 13.
25. Nahata MC. [Pharmacist's Role in Health Care.](#) Ann Pharmacother 2002; 36: 527-9.

Internetiniai puslapiai ir portalai, kuriuose galima rasti naudingos informacijos

<http://www.aphafoundation.org>
www.pharmacist.com
www.napra.ca
www.rpsgb.org.uk
www.pgeu.org
www.ema.europa.eu
<http://www.scotland.gov.uk/Publications/2002/02/10633/File-1>

Ivertinimas

Suminis balas: 100% balo sudaro: 30% auditorinio darbo + 30% savarankiško darbo + 40% baigiamojo teorinio ir praktinio patikrinimo.